

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙ 310	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΠΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.aegean.gr/courses/131130/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα αποτελεί μια πρώτη επαφή με τις έννοιες του Οπτικού Πολιτισμού (Visual Culture). Οι φοιτητές-τριες, κατά τη διάρκεια και κυρίως μετά την περάτωση της διδασκαλίας του μαθήματος θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν το εύρος και τα χρονικά όρια των όρων «εικόνα» και «Οπτικός Πολιτισμός», καθώς και τη σχέση εικόνας και κοινωνίας. • Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία της Ιστορίας της Φωτογραφίας και την επίδραση του νέου αυτού μέσου στην αντίληψή μας για την αναπαράσταση. • Να είναι ικανοί να χειριστούν τη μεθοδολογία της Οπτικής Επικοινωνίας και τις βασικές θεωρίες γύρω από αυτή. • Να κατανοούν το πολιτισμικό πλαίσιο και τα καλλιτεχνικά κινήματα του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα. • Να αντιλαμβάνονται το ρόλο της φωτογραφικής εικόνας και της κινούμενης εικόνας (κινηματογράφος) στην εξέλιξη της οπτικής πρόσληψης από τα μέσα του
--

19^ο αιώνα έως τις μέρες μας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
4. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
5. Αυτόνομη εργασία.
6. Ομαδική εργασία
7. Εργασία σε διεθνές και διεπιστημονικό περιβάλλον.
8. Ανάπτυξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο Μαθήματος

Το παρακάτω είναι το γενικό πλαίσιο του μαθήματος. Το μάθημα εστιάζει σε μέρος του γενικού αυτού πλαισίου ανά ακαδημαϊκό έτος.

- Έννοιες του Οπτικού Πολιτισμού (Visual Culture). Οι έννοιες της αναπαράστασης και η «όραση» από την Αναγέννηση και τη γεωμετρική προοπτική στην *camera obscura* και από τη ζωγραφική στη φωτογραφική αναπαράσταση.
- Θεωρητικά ζητήματα εικαστικής αναπαράστασης πριν και μετά την έλευση της φωτογραφικής και της κινηματογραφικής εικόνας.
- Το κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο και τα μηνύματα της φωτογραφικής εικόνας από τις απαρχές έως τα τέλη του 19ου αιώνα αρχές 20ου αιώνα (Νεοκλασικισμός, Ρομαντισμός και πρώιμη φωτογραφία, Ιμπρεσιονισμός και φωτογραφία, πορτρέτο, ταξιδιωτική και πολεμική φωτογραφία, τα κινήματα του Μοντερνισμού και η φωτογραφία) στην Ευρώπη και την Αμερική (Νέα Υόρκη).
- Case studies, ομάδα 1: η περίπτωση του Alfred Stieglitz και της ομάδα του Photo-Secession, ο Edward Steichen, ο Paul Strand, η Κοινωνική Φωτογραφία και ο Lewis Hine, καθώς και η διαφορετική καλλιτεχνική ματιά του Eugene Atget. Επίσης, η Ελληνική φωτογραφία με case study τη Nelly's και η στρατευμένη φωτογραφία του Σπύρου Μελετζή και του Κώστα Μπαλάφα.

- Case studies, ομάδα 2: τα κινήματα της Νέας Αντικειμενικότητας και του Αμερικανικού Νεορεαλισμού, ο Henri Cartier Bresson, ο Robert Capa και ο πρακτορείο Magnum, ο Alexander Rodchenko και η Ρωσική Πρωτοπορία, τα έντυπα ΜΜΕ και η φωτογραφία.
- Ζητήματα ιδεολογίας και προπαγάνδας στα ΜΜΕ και τη Διαφήμιση, με έμφαση στη σχέση Τέχνης και Διαφήμισης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>ΧΡΗΣΗ Τ.Π.Ε. (ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ, ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ) ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ-ΤΡΙΕΣ</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</p>	<p>13*3=39</p>
	<p>ΜΕΛΕΤΗ και ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ</p>	<p>13*2=26</p>
	<p>ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΔΙΟΥ</p>	<p>13*3=39</p>
	<p>ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</p>	<p>13*2=26</p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
<p></p>	<p></p>	
<p></p>	<p></p>	
<p></p>	<p></p>	
<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>130 Ώρες</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Α. ΕΞΕΤΑΣΗ: ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ ή ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ ή ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ή ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ και Β. ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ – ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΔΙΟΥ Με Γ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ της</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

1. Εύη Σαμπανίκου, *Φωτογραφία και Ζωγραφική, 19^{ος} – 20^{ος} αιώνας, εκδόσεις τυπωθήτω – Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ, Αθήνα 2003, ISBN: 960-402-110-9 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 32135).*
2. Γιάννης Σκαρπέλος, *Εικόνα και Κοινωνία, εκδ. Τόπος, Αθήνα 2011, ISBN: 978-960-499-010-8 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 12306596)*
3. Η. Η. Arnason, *Ιστορία της Σύγχρονης Τέχνης. Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Φωτογραφία, εκδ. Επίκεντρο, Αθήνα 2005, ISBN: 978-960-6645-67-9 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 15054).*

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

1. Πλ. Ριβέλλης, *Σκέψεις για τη Φωτογραφία. Μια προσωπική ανάγνωση της ιστορίας της, Εκδόσεις Φωτοχώρος/Φωτογραφικός Κύκλος, Αθήνα 1993, ISBN: 960-7404-00-9.*
2. Henri Cartier – Bresson, *Η Αποφασιστική Στιγμή, Εκδόσεις Άγρα, Αθήνα 1998, ISBN: 960-325-270-0.*
3. E. Sampanikou – E. Kavakli (eds), *Aspects of Representation. Studies on Art and Technology. New Technologies in Contemporary Cultural Expression, Department of Cultural Technology and Communication – University of the Aegean, Mytilene 2008. ISBN: 978-960-87902-3-0.*
4. Χ. Ξανθάκη, *Ιστορία της Φωτογραφικής Αισθητικής, εκδ. Αιγόκερως, Αθήνα 1994 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 3014)*
5. John Berger και συνεργάτες, *Η Εικόνα και το Βλέμμα, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2011, ISBN: 978-960-501-220-5 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 12306596).*
6. Ν. Μεταλληνός, *Οπτικο-ακουστική Επικοινωνία, εκδ. τυπωθήτω, Αθήνα 1997, ISBN: 960 7643 275 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 31911).*
7. Arnold Hauser, *Κοινωνική Ιστορία της Τέχνης, τόμος 4, εκδόσεις Κάλβος, Αθήνα 1980.*
8. Walter Benjamin, *Δοκίμια για την Τέχνη (περιέχει «Το έργο τέχνης την εποχή της τεχνικής αναπαραγωγιμότητάς του» και «Συνοπτική ιστορία της Φωτογραφίας»), εκδόσεις Κάλβος, Αθήνα 1978.*
9. Susan Sontag, *Περί Φωτογραφίας, Εκδόσεις του περιοδικού «Φωτογράφος», Αθήνα 1993, ISBN: 960-85120-3-4.*
10. John A. Walker, *Η Τέχνη στην Εποχή των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2010, ISBN: 987-960-12-1928-8.*

Επίσης:

Συμπληρωματική ξενόγλωσση και ελληνική βιβλιογραφία δίνεται σε κάθε επιμέρους ενότητα κατά τη διάρκεια των παραδόσεων.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

1. Journal of Visual Culture: <http://journals.sagepub.com/home/vcu>
2. InVisible Culture: <http://ivc.lib.rochester.edu/>
3. History of Photography: <http://www.tandfonline.com/loi/thph20>
4. Art Theory and History: <http://ijath.cgpublisher.com/>
5. International Journal of Art Theory and Criticism: <http://www.journalnetwork.org/journals/international-journal-of-art-theory-and-criticism#author-guide-tab>
6. Art History – Wiley Online Library:

[http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1467-8365](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1467-8365)

7. The Journal of Aesthetics and Art Theory – Wiley Online Library:

[http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1540-6245](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1540-6245)

8. Oxford Art Journal: <https://academic.oup.com/oaj>

9. International Journal of Art and History: <http://ijaahnet.com/>

10. The Art Bulletin: <http://www.tandfonline.com/loi/rcab20>

11. International Journal for Digital Art History: <http://dah-journal.org/>